

Nieuwsbrief PS Updates

Nummer 25, 2020

Redactie: Mr. H. Vorsselman, mr. drs. I. van der Zalm, mr. Y. Bosschaart en J. Stulp.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1082](#) 19-06-2020

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1090](#) 19-06-2020

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1046](#) 12-06-2020

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:1940:95](#) 29-03-1940

Hof

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2020:957](#) 27-05-2020

Rechtbank

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2020:2917](#) 11-06-2020

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2020:2814](#) 05-06-2020

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2020:4278](#) 28-05-2020

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2020:2749](#) 28-05-2020

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2020:1932](#) 25-05-2020

RECHTSPRAAK

Medische behandelingsovereenkomst. Het plaatsen van een PIP-implantaat dat industriële siliconen bevatte, levert een tekortkoming op in de nakoming van de desbetreffende geneeskundige behandelingsovereenkomst. Die tekortkoming kan echter aan de hulpverlener, of ingevolge de centrale aansprakelijkheid van artikel 7:462 lid 1 BW, aan het ziekenhuis, niet worden toegerekend, zodat geen aansprakelijkheid bestaat.

Achtergrond: De PIP-implantaten zijn door een Franse rechtspersoon geproduceerd en in het verkeer gebracht. Na tien jaar is fraude ontdekt: sommige PIP-implantaten waren niet met medicinale maar met industriële siliconen gevuld. Deze implantaten hadden toch een CE-keurmerk. Bij verzoekster is zo'n PIP-implantaat ingebracht, deze bleek ondeugdelijk. Verzoekster kan de geleden schade niet meer op de failliete producent verhalen en spreekt daarom het ziekenhuis tot schadevergoeding aan. Naar aanleiding van het beroep van het ziekenhuis op de uitzondering van artikel 6:77 BW (aansprakelijkheid voor ongeschikte hulpzaken) heeft het hof prejudiciële vragen aan de Hoge Raad voorgelegd.

Prejudiciële beslissing: Een bij de medische behandeling gebruikt implantaat dient volgens de heersende medische inzichten geschikt te zijn en het moet voldoen aan de op dat moment geldende wettelijke normen ('state of the art'). Een PIP-implantaat dat was gevuld met industriële siliconen, was volgens de op het moment van het gebruik ervan heersende medische inzichten ongeschikt en voldeed niet aan de geldende wettelijke normen. Het gebruik daarvan levert dan ook een tekortkoming op. Het gebruik van een PIP-implantaat dat niet was gevuld met industriële siliconen, maar dat wel een verhoogde kans had op scheuren en lekken levert in beginsel een tekortkoming op, behalve als een dergelijk implantaat naar de medische inzichten van destijds 'state of the art' was. Het is dan aan de hulpverlener om aan te tonen dat het implantaat destijds, ondanks die eigenschap, 'state of the art' was, zodat het gebruik daarvan geen tekortkoming oplevert.

Ingevolge artikel 6:77 BW geldt als uitgangspunt dat een tekortkoming die het gevolg is van

ongeschiktheid van een bij de uitvoering gebruikte zaak, toerekenbaar is aan de schuldenaar en dus voor zijn rekening komt. Dat is alleen anders indien dat in een bepaald geval, in het licht van de in het artikel genoemde omstandigheden, onredelijk is. De stelplicht en bewijslast hiervoor rusten op de schuldenaar. In casu oordeelt de Hoge Raad dat de tekortkoming niet aan de hulpverlener toe te rekenen is, omdat het hier gaat om grootschalige en ernstige fraude van de producent; eventuele (grotere) deskundigheid van de hulpverlener met betrekking tot de ongeschikte zaak daarom in dit geval geen rol speelt; aansprakelijkheid van de hulpverlener zal leiden tot een grote hoeveelheid, deels omvangrijke, schadeclaims, waartegen voor hulpverlener hier te lande slechts een beperkte mogelijkheid bestaat zich te verzekeren. Bovendien is de producent van de PIP-implantaten gefailleerd, zodat het niet mogelijk is voor de hulpverlener om, langs welke weg ook, regres op de producent te nemen. De aanwezigheid van een CE-keurmerk speelt op zichzelf geen rol bij de toerekeningsvraag, nu ingevolge Europese regelgeving alle medische hulpmiddelen voorzien moeten zijn van dit keurmerk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-06-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1090

Zaaknummer: 19/04026

Rechters: E.J. Numann, M.V. Polak, C.E. du Perron, M.J. Kroeze en H.M. Wattendorff

Advocaten: M.J. van Basten Batenburg en M.E. Franke

Wetsartikelen: 6:74 BW, 6:75 BW, 6:77 BW, 7:462 BW, 393 Rv, 392 Rv, 7:446 BW, 7:453 BW en 7:463 BW

RECHTSPRAAK

Medische behandelingsovereenkomst. Complicaties ontstaan door gebruik van 'Miragelplombe' bij oogoperatie. Vraag of sprake is van tekortkoming indien een zaak is gebruikt die ten tijde van de behandeling 'state of the art' is maar op grond van later opgekomen medische inzichten niet geschikt wordt bevonden. De Hoge Raad oordeelt dat indien bij een geneeskundige behandeling een zaak in het lichaam van de patiënt wordt aangebracht die ten tijde van de behandeling 'state of the art' is, het enkele feit dat de zaak op grond van naderhand opgekomen medische inzichten naar haar aard niet langer geschikt wordt bevonden voor de desbetreffende behandeling, niet meebrengt dat het gebruik van die zaak als een tekortkoming moet worden aangemerkt. Aan toepassing van artikel 6:77 BW wordt in dat geval dus niet toegekomen.

Achtergrond: De Miragelplombe is als hulpzaak gebruikt bij de uitvoering van een medische behandelingsovereenkomst. Door de samenstelling en eigenschappen van de Miragelplombe zijn complicaties optreden bij verweerder. Hij heeft het ziekenhuis aansprakelijk gesteld voor het daardoor ontstane letsel. Het hof heeft geoordeeld dat de Miragelplombe voor verweerder ongeschikt is gebleken, dat dus sprake is van een tekortkoming in de nakoming van de geneeskundige behandelovereenkomst en dat deze tekortkoming aan het ziekenhuis kan worden toegerekend. Het hof verwierp daarmee het verweer dat het ziekenhuis toentertijd niet wist dat de Miragelplombe in de toekomst gebrekkig zou blijken, overwegende dat zulks in de risicosfeer van het ziekenhuis ligt, nu de (oog)artsen zelf hebben gekozen voor deze plombe en de patiënt daarin geen enkele zeggenschap heeft gehad, wel letselschade heeft opgelopen en zijn schade niet meer kan verhalen op de producent.

Cassatieprocedure: Het door het ziekenhuis ingestelde cassatieberoep slaagt. De Hoge Raad oordeelt dat indien bij een geneeskundige behandeling een zaak in het lichaam van de patiënt wordt aangebracht die ten tijde van de behandeling 'state of the art' is, het enkele feit dat de

zaak op grond van naderhand opgekomen medische inzichten naar haar aard niet langer geschikt wordt bevonden voor de desbetreffende behandeling, niet meebrengt dat het gebruik van die zaak als een tekortkoming moet worden aangemerkt. Aan toepassing van artikel 6:77 BW wordt in dat geval dus niet toegekomen. Een andere opvatting verdraagt zich niet met de aard van de medische behandelingsovereenkomst en de daarbij door de hulpverlener in acht te nemen zorg (art. 7:453 BW). Dit strookt ermee dat evenmin een tekortkoming bestaat indien een arts een behandeling toepast die op dat moment naar gangbare medische inzichten de juiste is, maar die nadien als gevolg van nieuw opgekomen medische inzichten niet langer als 'state of the art' wordt beoordeeld. Er bestaat geen grond op dit punt verschillend te oordelen al naar gelang het gaat om een bij de behandeling gebruikte zaak of om de behandeling als zodanig.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-06-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1082

Zaaknummer: 19/00962

Rechters: E.J. Numann, M.V. Polak, C.E. du Perron, M.J. Kroeze en H.M. Wattendorff

Advocaten: B.T.M. van der Wiel, N.T. Dempsey en J.H.M. van Swaaij

Wetsartikelen: 6:77 BW, 6:185 BW en 7:453 BW

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Een 22-jarige man is veroordeeld tot veertien jaar gevangenisstraf omdat hij een man heeft doodgestoken in Amsterdam-West. Aan de ouders van het slachtoffer wordt per persoon een bedrag van € 20.000 aan schadevergoeding ter zake van affectieschade toegewezen. De zus heeft ook affectieschade gevorderd. Het uitgangspunt in de wet is dat broers en zussen geen aanspraak maken op een vergoeding van affectieschade. Alleen in heel bijzondere gevallen, waarin sprake is van een hechte affectieve relatie, is ook ruimte voor vergoeding van affectieschade aan een broer of zus. De rechter oordeelt dat in deze zaak geen sprake is van een bijzonder geval. De door de zus gevorderde affectieschade wordt daarom afgewezen. Vorderingen tot vergoeding van shockschade worden afgewezen, omdat er geen sprake is geweest van een directe confrontatie.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 05-06-2020

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2020:2814

Zaaknummer: 13/650022-19 (Promis)

Rechters: M. Vaandrager, A.C.J. Klaver en Vastenburg, J.M.R. J.M.R. Vastenburg

Advocaten: Admiraal, A.J. A.J. Admiraal

Wetsartikelen: 36f Sr, 6:108 BW, 529a Sv en 287 Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Gijzeling en verkrachting in eigen woning van slachtoffer. Eerder veroordeling voor gelijksoortige feiten. Aan het slachtoffer wordt een vergoeding van immateriële schade tot een bedrag van € 30.000 toegewezen.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 27-05-2020

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2020:957

Zaaknummer: 2200188718

Rechters: A.E. Mos-Verstraten, D.M. Thierry en L.C. van Walree

Wetsartikelen: 36f Sr, 37a Sr, 37b Sr, 43a Sr, 45 Sr, 57 Sr, 242 Sr, 282 Sr, 312 Sr en 317 Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Verdachte heeft zijn vriendin gedood. Doodslag. Aan de zus van het slachtoffer wordt een vergoeding van € 30.000 aan immateriële schade wegens shockschade toegekend. Zij is geconfronteerd met de sporen van het feit in de woning van haar zus. Zij heeft haar zus bezocht in het ziekenhuis, haar zus was verschrikkelijk toegetakeld. Het overlijden van haar zus heeft de schok geïntensiveerd.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 25-05-2020

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2020:1932

Zaaknummer:

Rechters: J.G. van Ommeren, E.H.M. Druif en Veen, S.M. van der S.M. van der Veen

Advocaten: Oort, C. van C. van Oort

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Twaalf jaar gevangenisstraf voor doodslag op echtgenote. Verwuring met een spanband. Aan ieder van de drie kinderen van het slachtoffer wordt een bedrag van € 30.000 ter zake van immateriële shockschade toegewezen.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 28-05-2020

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2020:2749

Zaaknummer: 05/881207-18

Rechters: D.S.M. Bak, Y.M.J.I. Baauw en J.M.J.M. Doon

Advocaten: S.H.O. Schaapherder

Wetsartikelen: 36f Sr, 6:108 BW en 287 Sr

RECHTSPRAAK

Deelgeschil ex artikel 1019w Rv. Ongeval waarbij doos op verzoeker is gevallen tijdens bezoek aan klompenwinkel Kooijman op Zaanse Schans. Verzoek tot verklaring voor recht dat Kooijman aansprakelijk is voor de schade afgewezen. Onder andere in verband met omvangrijke verzoeken en feit dat feitelijke toedracht niet vaststaat.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 28-05-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2020:4278

Zaaknummer: C/15/300855 / HA RK 20-57

Rechters: L.J. Saarloos

Advocaten: R.A.D. Blaauw en M.R. Lauxtermann

Wetsartikelen: 1019w Rv, 1019aa Rv en 6:96 BW

RECHTSPRAAK

Arrest uit 1940. Geen onrechtmatige overheidsdaad. Dood van toeschouwer na aanrijding door politiemotor. Agent heeft niet onzorgvuldig gehandeld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 29-03-1940

ECLI: ECLI:NL:HR:1940:95

Zaaknummer: 7537

Rechters: Visser, Van Geleijn Vitranga Van Geleijn Vitranga, Fick Fick, Meckmann Meckmann en Van der Meulen van der Meulen

Advocaten: Francken, W. W. Francken en Brauw, J.H. de J.H. de Brauw

Wetsartikelen: 1403 BW en 1406 BW

RECHTSPRAAK

Een oud-rechter en zijn vennootschap spreken (voormalig) juridisch medewerkster aan over beschuldigingen van partijdig en onprofessioneel rechtersgedrag, door haar geuit in anonieme brief aan tijdschrift en in getuigenverklaringen. Is de verklaring als getuige onrechtmatig? Volgens de Hoge Raad moet worden beoordeeld welk recht zwaarder weegt: het aan de medewerkster toekomende recht op vrijheid van meningsuiting of het aan de oud-rechter toekomende recht op eer en goede naam. Er bestaat verschil tussen hetgeen van de medewerkster als getuige mocht worden verwacht, en hetgeen van haar mocht worden verwacht toen zij de anonieme brief verstuurde. Verklaring niet onrechtmatig.

Onrechtmatige daad, uitingsvrijheid. Oud-rechter en zijn vennootschap spreken (voormalig) juridisch medewerkster aan over beschuldigingen van partijdig en onprofessioneel rechtersgedrag, door haar geuit in een anonieme brief aan een tijdschrift en in getuigenverklaringen. Is de verklaring als getuige onrechtmatig? Volgens de Hoge Raad moet door een afweging van alle ter zake dienende omstandigheden worden beoordeeld welke van de beide fundamentele rechten (het aan de medewerkster toekomende recht op vrijheid van meningsuiting en het aan de oud-rechter toekomende recht op eer en goede naam) in dit geval zwaarder weegt. Wat betreft de brief oordeelt de Hoge Raad dat de positie van rechters een verplichting meebrengt om zulke openlijk geuite ernstige beschuldigingen aan het adres van een rechter voldoende met feiten te onderbouwen en deze vooraf kritisch te onderzoeken. Echter, een getuige is niet gehouden een en ander 'met verder bewijs te staven' of zich eerst nog 'van de juistheid van haar herinneringen te vergewissen'. In dit opzicht bestaat dus verschil tussen hetgeen van de medewerkster als getuige mocht worden verwacht, en hetgeen van haar mocht worden verwacht toen zij de anonieme brief verstuurde. Verklaring niet onrechtmatig.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-06-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1046

Zaaknummer: 19/00455

Rechters: C.A. Streefkerk, M.V. Polak, T.H. Tanja-van den Broek, M.J. Kroeze en H.M. Wattendorff

Advocaten: B.T.M. van der Wiel en A.M. van Aerde

Wetsartikelen: 62b Wet RO, 10 EVRM, 8 EVRM, 6:106 BW, 165 Rv, 177 Rv en 163 Rv

RECHTSPRAAK

Studentenraden hadden een verbod op het inzetten van online proctoring gevorderd. De UvA heeft volgens de voorzieningenrechter voldaan aan alle regels en beginselen van de AVG. Van een onrechtmatige inbreuk op de privacy is geen sprake.

Kort geding. De UvA mag online surveillancesoftware (proctoring) inzetten bij het afnemen van tentamens. Studentenraden hadden een verbod op het inzetten van online proctoring gevorderd. De UvA heeft volgens de voorzieningenrechter voldaan aan alle regels en beginselen van de AVG. De grondslag voor de gegevensverwerking ligt in artikel 6 lid 1 sub e AVG. De UvA heeft een in de wet geregelde publieke taak en in verband met COVID-19 is er noodzaak om online proctoring in te zetten bij het afnemen van tentamens die vanuit huis worden gemaakt. Van een onrechtmatige inbreuk op de privacy is geen sprake.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 11-06-2020

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2020:2917

Zaaknummer: C/13/684665 / KG ZA 20-481

Rechters: H.C. Hoogeveen

Advocaten: W. Brussee, N.N. Bontje en Londen, S. van S. van Londen

Wetsartikelen: 6 AVG, 21 AVG, 7.13 WHW, 9 AVG, 5 AVG en 46 AVG